

CASE – Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych
CASE – Center for Social and Economic Research

Koszyk wielkanocny

CASE

Wielkanoc 2026

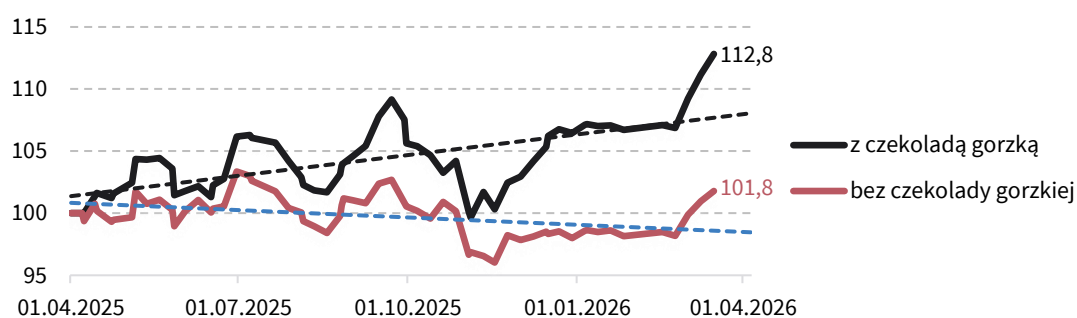

Jan Sadowski, Andrzej Robaszewski

CASE: Koszyk wielkanocny droższy o 12,8% niż rok temu

Według danych [CASE Online CPI](#) w okresie tegorocznych świąt wielkanocnych zapłacimy dużo więcej za wybrane produkty żywnościowe niż w poprzednim roku (**Wykres 1**). Za tak znaczący wzrost odpowiada głównie wysoka cena gorzkiej czekolady. Gdyby wyłączyć ją z naszego koszyka, wzrost jego ceny byłby wyraźnie niższy i wyniósłby 1,8%. Pokazuje to, jak silny wpływ na całościowy wynik może mieć pojedynczy produkt, którego cena rośnie w ostatnim czasie szczególnie dynamicznie. Poniższe wyniki należy więc interpretować jako miarę zmian cen wybranych produktów świątecznych, a nie jako bezpośredni odpowiednik inflacji bazowej NBP lub inflacji konsumenckiej podawanej przez GUS.

Wykres 1. Indeks ceny koszyka wielkanocnego CASE, 01.04.2025-16.03.2026
(indeks, 100 = 07.04.2025)

Uwagi: przerywane linie, to linie trendu dla danej wersji koszyka w całym analizowanym okresie.

Źródło: opracowanie i obliczenia własne, dane z CASE Online CPI.

W tegorocznym koszyku znalazły się następujące produkty:

Składniki na warzywną sałatkę świąteczną	marchewki (1 kg), ziemniaki (1 kg), groszek w puszcze (200 g), kukurydza w puszcze (200 g)
Owoce, Soki owocowe	pomarańcze (500 g) sok pomarańczowy (1l), sok jabłkowy (1l)
Herbata	herbata (25 g)
Słodycze	czekolada gorzka (200 g), czekolada mleczna (200 g)
Nabiał oraz jaja	masto (200 g), mleko 2% (1l), mleko 2% bez laktozy (1l), śmietana 18% (200 g), jogurt naturalny (370 g), jajka w rozmiarze M (4 sztuki)
Dodatki do potraw	majonez (200 g), chrzan (180 g)
Wędliny	różne rodzaje szynki (100 g), kielbasa krakowska (100 g), kielbasa biała (100 g)
Pieczyno	chleb pełnoziarnisty (100 g), chleb pszenny (200 g), chleb żytni (50 g)

Niniejsze opracowanie wykorzystuje metodologię opracowaną i opublikowaną w grudniu 2025 roku na potrzeby raportu [Koszyk bożonarodzeniowy CASE 2025](#), rozszerzonej na produkty z analizy [Koszyka wielkanocnego CASE z 2025 roku](#), w którym zastosowano mniej zaawansowane metody. Po szczegółowy opis metodologii oraz porównanie dokładności naszego narzędzia z danymi Eurostatu zachęcamy do zapoznania się z raportem [Koszyk bożonarodzeniowy CASE 2025](#).

W badanym okresie analiza zmian indeksu ujawnia cykliczne wahania cen wybranej grupy produktów, przy jednoczesnym stopniowym wzroście amplitudy tych fluktuacji. Od kwietnia 2025 r. obserwowano naprzemienne okresy spadków i wzrostów cen: obniżki miały miejsce m.in. w czerwcu, sierpniu, październiku i listopadzie, natomiast wzrosty notowano w lipcu, wrześniu oraz pod koniec grudnia. Na początku 2026 r. sytuacja była stosunkowo stabilna, a w marcu zaobserwowano wyraźne przyspieszenie tempa wzrostu cen. Zmiany te można wiązać z oddziaływaniem szeregu czynników charakterystycznych dla rynku żywności: :

- sezonowych zmian popytu oraz podaży (warto zauważyć, że wzrosty ceny koszyka wybranych produktów miały miejsce na początku sezonu urlopowego, na początku roku szkolno-akademickiego oraz tuż przed świętami Bożego Narodzenia),
- cykli promocyjnych stosowanych przez sieci handlowe,
- stopniowego przenoszenia rosnących kosztów produkcji na ceny detaliczne.

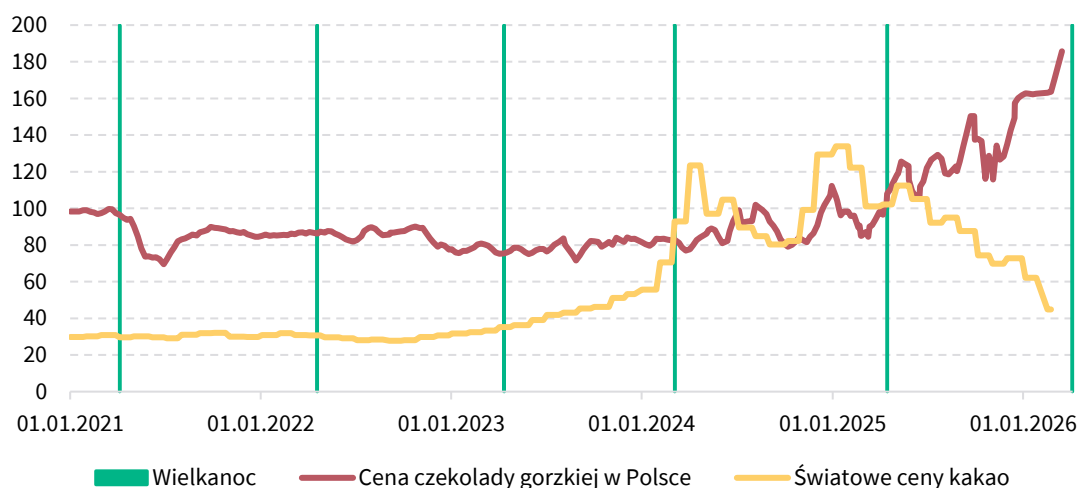
Wzrost cen jest bezpośrednio związany z sezonowym zwiększeniem zakupów przed Wielkanocą, kiedy konsumenci częściej kupują produkty wchodzące w skład koszyka świątecznego. Zbiega się on również ze skutkami konfliktu zbrojnego na Bliskim Wschodzie, które wywołały niepewność na globalnych rynkach energii i przyczyniły się do nagłego wzrostu cen niektórych surowców energetycznych. Niniejsza analiza nie pozwala jednak określić źródeł inflacji ani mechanizmów transmisji zmian kosztów na ceny żywności. Wojna tworzy potencjalny szereg ryzyk, które mogą wpływać na dalsze zmiany cen żywności. Wyższe ceny ropy bezpośrednio podnoszą koszty w całym łańcuchu produkcji: od surowców, przez dobra pośrednie, aż po transport i logistykę.

W sektorze przetwórstwa spożywczego i handlu detalicznego zmiany kosztów nie zawsze przekładają się symetrycznie na ceny dla konsumentów. Efekt ten nasila się szczególnie w sektorach o wysokiej koncentracji rynku, gdzie niewielka liczba firm ma znaczną przewagę rynkową i może w większym stopniu wpływać na poziom cen. W takich warunkach wzrost kosztów produkcji bywa szybko przenoszony na ceny detaliczne, natomiast spadki kosztów nie zawsze prowadzą do równie szybkiego ich obniżenia. Dobrym przykładem z ostatnich lat jest rynek czekolady. Wzrost cen czekolady był przede wszystkim konsekwencją kryzysu podażowego na rynku kakao, wywołanego słabszymi zbiorami w Afryce Zachodniej (zwłaszcza w Ghanie i na Wybrzeżu Kości Słoniowej) gdzie niekorzystne warunki pogodowe, choroby upraw i strukturalne problemy produkcyjne ograniczyły globalną podaż surowca i silnie podbiły jego cenę. Zgodnie z naszymi danymi, w ostatnich 12 miesiącach, ceny czekolady gorzkiej utrzymywały silny trend wzrostowy (**Wykres 2**), mimo wyraźnego spadku cen kakao na rynkach światowych po rekordowych poziomach osiągniętych w latach 2024-2025. Powyższą rozbieżność można częściowo wyjaśnić kumulacją kosztów w złożonym łańcuchu produkcji, z którymi w ostatnim czasie mierzyło się wiele firm na świecie. Istotną rolę odgrywa jednak również struktura rynku (Tröster i in., 2019; Staritz i in., 2022). Badania wskazują, że spadki cen kakao rzadko przekładają się na niższe ceny dla konsumentów, podczas gdy wzrosty cen surowca są zwykle przenoszone na ceny końcowe znacznie szybciej (Bonjean i Brun, 2011, 2016).

Rosnąca inflacja wybranych produktów żywnościowych widoczna jest także w porównaniu naszych danych z analogicznymi okresami poprzedniego roku (**Wykres 3**). Wzrost wartości koszyka obserwowany w marcu 2026 r. wpisuje się w trend wzrostowy widoczny od grudnia 2025 r. Od tego momentu wartości koszyka – zarówno w wariacie z czekoladą gorzką, jak i bez niej – systematycznie przekraczają poziomy z analogicznych miesięcy poprzedniego roku. Trend ten

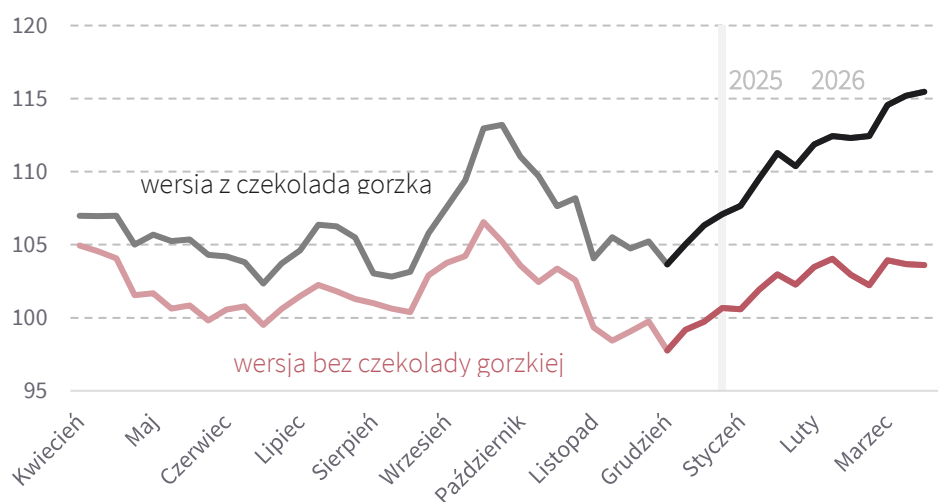
zauważyliśmy i opisaliśmy już w raporcie *Koszyk bożonarodzeniowy CASE 2025*. Znacząca część wartości koszyka wynika zatem ze zmian, które nastąpiły nie tylko od początku marca, ale również w ciągu ostatnich czterech miesięcy. Należy pamiętać, że porównujemy wartość koszyka sezonowego, a nie pełnego koszyka CPI.

Wykres 2. Indeks ceny gorzkiej czekolady w latach 01.01.2021-16.03.2026
(indeks, 100 = 07.04.2025)

Źródło: opracowanie i obliczenia własne, dane z CASE Online CPI (czekolada gorzka) oraz ICCO (miesięczne notowania kontraktu terminowego na kakao).

Wykres 3. Indeks ceny koszyka wielkanocnego – analiza rok do roku
(indeks, 100 = analogiczny okres roku poprzedniego; dla okresu 01.04.2025 – 16.03.2026)

Uwagi: Na powyższym wykresie porównujemy ceny koszyka z analogiczną częścią miesiąca w poprzednim roku. Ceny z marca 2026 porównujemy z cenami z marca 2025. W ubiegłym roku Wielkanoc przypadła jednak później, dlatego analizowany okres nie obejmował jeszcze przedświątecznego wzrostu popytu. W efekcie poziom cen w marcu 2025 był relatywnie niższy, co powoduje, że indeks dla marca 2026 może być częściowo zawyżony. Z tego powodu wartości indeksu dla marca br. są wyższe niż wartości indeksu zaprezentowanego na początku naszej analizy, w której naszym punktem referencyjnym jest sytuacja tuż przed Wielkanocą (07.04.2025).

Źródło: opracowanie i obliczenia własne, dane z CASE Online CPI.

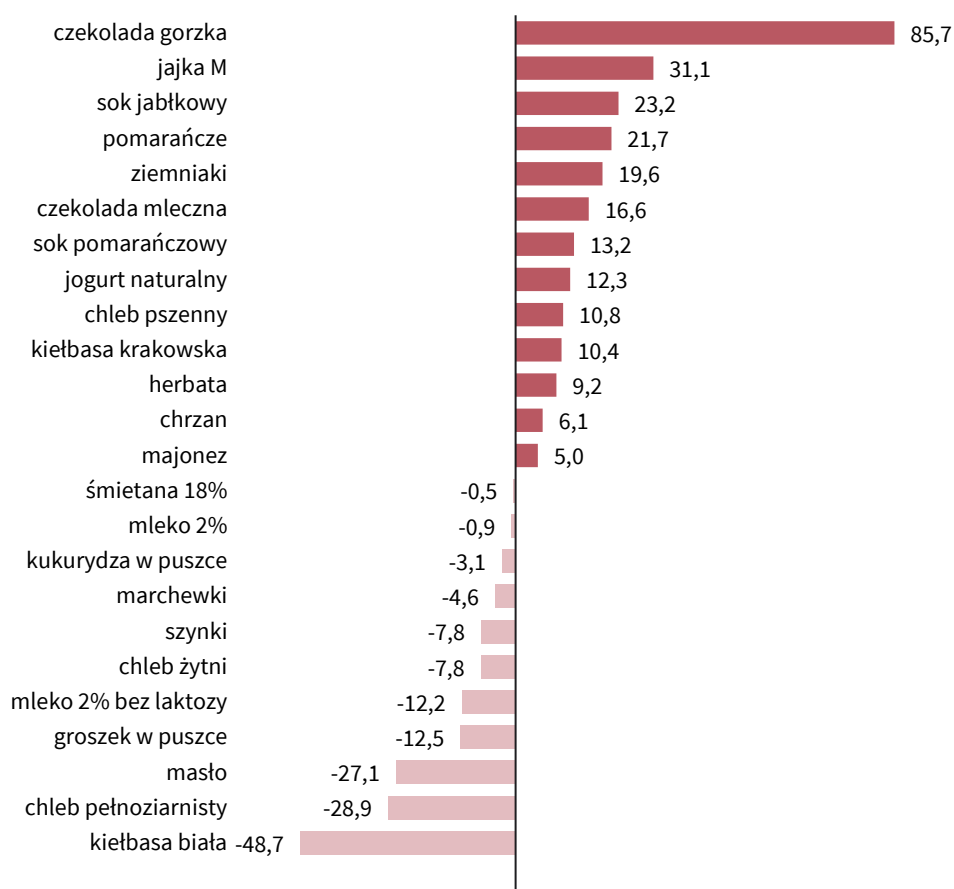
W kontekście napięć geopolitycznych na Bliskim Wschodzie, warto pamiętać, że ich wpływ na ceny żywności jest głównie pośredni. Dotyczy przede wszystkim kosztów ropy, gazu, nawozów oraz importowanych surowców rolno-spożywczych. Zakłócenia w rejonie Morza Czerwonego mogą skutkować zwiększeniem kosztów frachtu morskiego na trasie Azja-Europa, co może mieć wpływ na presję kosztową w części łańcucha dostaw.

Jednocześnie w przypadku większości produktów z koszyka wielkanocnego — szczególnie tych opartych na krajowej podaży, jak jaja, nabiał, pieczywo czy mąka — bezpośredni wpływ konfliktu na marcowe ceny detaliczne wydaje się ograniczony. Jeśli się pojawia, to raczej pośrednio: przez wyższe koszty energii, transportu czy produkcji.

Silniej na czynniki globalne są narażone produkty zależne od importu, w tym pomarańcze, herbata i czekolada. Dlatego konflikt na Bliskim Wschodzie nie jest bezpośrednią przyczyną wzrostu cen całego koszyka, ale może w najbliższym czasie zwiększać presję kosztową i niepewność na rynku, z różnym wpływem na poszczególne produkty. Jego wpływ będzie widoczny z opóźnieniem i w różnym stopniu w poszczególnych grupach produktów.

Analiza wyników wymaga uwzględnienia zmian w poszczególnych produktach koszyka (**Wykres 4**). Poza silnym wzrostem cen czekolady gorzkiej, na uwagę zasługują również wyższe ceny jajek i soku jabłkowego, a także spadki cen podstawowych produktów nabiału (szczególnie masła, które w poprzednich latach odpowiadało za wzrosty cen koszyka świątecznego) oraz niektórych wędlin. W porównaniu z okresem Wielkanocy 2025 roku ceny produktów w koszyku świątecznym zmieniały się bardzo nierównomiernie. Największe spadki odnotowano w przypadku białej kielbasy (-48,7%), chleba pełnoziarnistego (-28,9%), masła (-27,1%), groszku w puszcze (-12,5%) oraz mleka 2% bez laktozy (-12,2%). Wyraźnie potaniały także chleb żytni (-7,8%), szynka (-7,8%) i marchew (-4,6%), a w mniejszym stopniu kukurydza w puszcze (-3,1%) oraz mleko 2% (-0,9%). Niewielki spadek dotyczył również śmietany 18% (-0,5%). Jednocześnie w przypadku wielu produktów odnotowano wzrosty cen. Umiarkowane podwyżki objęły majonez (+5,0%), chrzan (+6,1%), herbatę (+9,2%), kielbasę krakowską (+10,4%), chleb pszenny (+10,8%), jogurt naturalny (+12,3%), sok pomarańczowy (+13,2%) oraz czekoladę mleczną (+16,6%). Wyraźniejsze wzrosty dotyczyły ceny ziemniaków (19,6%), pomarańczy (21,7%) oraz soku jabłkowego (23,2%), a najbardziej odczuwalne podwyżki objęły produkty takie jak jajka (31,1%) oraz czekoladę gorzką (85,7%). Tak duże zróżnicowanie zmian cen pomiędzy poszczególnymi kategoriami produktów odzwierciedla zarówno sezonowe wahania podaży, jak i presję kosztową w całym łańcuchu produkcji żywności – od surowców rolnych, przez energię i transport, po przetwórstwo – a także wpływ czynników zewnętrznych na rynki surowców i żywności.

Wykres 4. Zmiana cen poszczególnych produktów z koszyka 16.03.2026 (%)
(w porównaniu do 07.04.2025)

Źródło: opracowanie i obliczenia własne, dane z CASE Online CPI.

Tegoroczne przygotowania do Wielkanocy będą dla wielu gospodarstw domowych droższe niż rok temu, choć nie oznacza to automatycznie powrotu szerokiej presji inflacyjnej w całej gospodarce. Wzrost wartości koszyka świątecznego pokazuje, że w części kategorii żywności ceny pozostają podwyższone i nadal są odczuwalne przez konsumentów. Makroekonomiczne wskaźniki wzrostu cen są umiarkowane: w lutym 2026 r. inflacja CPI wyniosła 2,1% r/r, podczas gdy inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności, energii oraz paliw, sięgnęła 2,5% r/r, co sugeruje utrzymywanie się trwałej, lecz ograniczonej presji cenowej. Dlatego wzrost kosztu koszyka wielkanocnego należy interpretować przede wszystkim jako efekt zmian w wybranych grupach produktów (częściowo sezonowych, częściowo kosztowych), a nie jako sygnał ponownego rozpędzania się inflacji w całej gospodarce.

Literatura

Bonjean, C. A., & Brun, J. F. (2011). Price transmission in the cocoa-chocolate chain.

Bonjean, C. A., & Brun, J. F. (2016). Concentration and price transmission in the cocoa–chocolate chain. *The economics of chocolate*, 339.

Tröster, B., Staritz, C., Grumiller, J., & Maile, F. (2019). *Commodity dependence, global commodity chains, price volatility and financialisation: Price-setting and stabilisation in the cocoa sectors in Côte d'Ivoire and Ghana* (No. 62). ÖFSE Working Paper.

Staritz, C., Tröster, B., Grumiller, J., & Maile, F. (2022). Price-setting power in global value chains: The cases of price stabilisation in the cocoa sectors in Côte d'Ivoire and Ghana. *The European journal of development research*, 1.